

TURKU, HALINEN (202 01 0077)

Ulkoilureitin koekuopitus
välillä Vanha Ravattulantie – Aurajoen ranta
20.9.2004

Raportti koekuopituksesta, jonka Turun maakuntamuseon tutkija Heljä Brusila suoritti 20.9.04 Turun Halisiin rakennettavan ulkoilureitin linjalta.

TURKU, HALINEN

(AN - KUK KONDE TURIKU VÄIKINÄMÄCI 2
202 01 0077)

Ulkoilureitti välillä Vanha Ravattulantie – Aurajoen ranta

Turun kaupungin ympäristö- ja kaavoitusviraston suunnittelutoimisto on laatinut Aurajokivarteen ulkoilureittisuunnitelman, joka käsittää Halisten uudelta asuinalueelta, Tynnyrikadulta Vanhalle Ravattulantielle johtavan reittiosuuden sekä Vanhalta Ravattulantieltä Aurajokivarteen ja sieltä Virnamäelle jatkuvan osuuden. Muinaisjäännösten osalta reitistön rakentamiseen päästiin ottamaan kantaa kuluvan vuoden heinäkuussa tilanteessa, jossa Ravattulantien pohjoispuolisen metsän halki johtavaa reittiosuutta jo rakennettiin. Tässä käsiteltävä ulkoilureittiosuus Ravattulantieltä jokirantaan oli tuolloin vielä suunnitteilla. Yhteys maakuntamuseon arkeologiaan otettiin, kun jokivarren peltorinteeseen tulevan reittiosuuden alkuperäistä linjausta jouduttiin muuttamaan idemmäksi alueelle, jossa oli havaittu olevan muinaisjäännösmerkinnän.

Suunnittelutoimiston projektisuunnittelija Hanna-Kaisa Kaukola ja allekirjoittanut suorittivat Aurajoen rantaan johtavan väylän uuden linjauksen katselmuksen 26.7.04. Alun perin väylä oli suunniteltu Pähkinämäen asuintontin itäreunaan, mutta valituksen vuoksi sitä jouduttiin siirtämään idemmäksi. Katselmuksessa todettiin, että alkuperäinen linjaus olisi ollut kulttuurimaisemaan paremmin sopiva vaihtoehto, mutta muinaisjäännösten kannalta ehkä huonompi, koska reitti olisi johtanut Pähkinämäen tontin pihalta v. 1947 tutkitun hautaröykkiön ja viereiseltä pellolta v. 1990 todetun kivikautisen asuinpaikka-alueen välistä. Ulkoilureitin uusi linjaus päätettiin esittää noin 60 metrin päähän Pähkinämäen tontin itäreunasta. Kyseiseltä kohdalta ei ollut tullut tietoon muinaisjäännöshavaintoja. Edellytyksinä olivat kuitenkin maanomistajan suostumus ja reitin arkeologinen koekuopitus, koska myös hieman idempää peltorinteen yläosasta oli löydetty merkkejä muinaisjäännöksestä (Turun yliopisto, arkeologian laitos). Katselmuksessa painotettiin myös sitä, että ulkoilureitti rakennettaisiin kulttuurimaiseman ominaispiirteet huomioon ottaen maisemaan hyvin sopivaksi. Koekuopitus oli mahdollista tehdä vasta syyskuun puolella, koska pelto oli viljelyksessä.

Uuden linjauksen sijaintipaikka varmistui katselmuksen mukaiseksi syyskuussa ja Turun maakuntamuseo (Heljä Brusila) suoritti linjauksen arkeologisen koekuopituksen ja nk. peltopoiminnan 20.9.04. Pelto oli tuolloin sänkipeltona. Reitlin linjaus oli merkitty maastoon paaluin. Pellon yläosa on maastomuodoltaan terassimainen siten, että Vanhan Ravattulantien vieressä maasto viettää jonkin matkaa loivemmin jokea kohti, mutta laskee sitten jyrkemmin Aurajoen matalaan ja loivasti viettävään ranta- maastoon. Aiemmat löytöhavainnot ovat terassilta ja osin sen viettävästä rinteestä. Koekuopat kaivettiin samoille korkeustasoille aiempien löytöhavaintojen kanssa. Alempi rantapelto tarkastettiin silmämääräisesti.

Peltoterassille, ulkoilureitin linjalle kaivettiin **5 koekuoppaa** kooltaan n. 40 x 40 cm ja syvyydeltään n. 40 cm. Terassin päällä kyntökerros oli lapionpiston syvyydelle asti (30 cm) normaalia savensekaista peltomaata, jossa oli tiilenkappaleita, lasia ym. nuorempaa löydöstä. Kyntökerroksen alla oli hieno hiekka, joka olisi ollut otollinen pohja kivikautiselle asuinpaikalle. Siinä ei kuitenkaan havaittu normaalia poikkeavia värjäytymiä tai löydöksiä. Mitään muinaisjäännökseen viittaavaa koekuopista ei siis löydetty tai havaittu. Terassin rinteeseen kaivetussa kuopassa maaperä oli jo pelkkää savea eikä hiekkapohjaa tullut vastaan kuten ylempänä rinteessä.

Koekuopituksen perusteella voidaan todeta, että arkeologiset jatkotoimenpiteet eivät ole tarpeen kyseisellä, Vanhalta Ravattulantielta Aurajoen rantaan johtavalla ulkoilureittilinjalta.

Katselmuksen yhteydessä ilmeni kuten jo todettiin, että reitin pohjoista osaa oltiin rakentamassa Ravat-

tulantien pohjoispuoliselle metsäalueelle. Kävi myös ilmi, että reitin suunta oli sellainen, että se olisi kulkenut 1990-luvun alussa löydetyn kivistä asuinpaikka-alueen halki. Työmaa katsottiin tämän vuoksi aiheelliseksi pysäyttää tutkimustarpeen selvittämisen ajaksi. Museoviraston elokuussa suorittaman koekuopituksen perusteella väylän reittiä muutettiin idemmäksi lähelle Harjula-nimisen tontin rajaa. Rantapellon reitti alkaa tämän väylän kohdalta Vanhan Ravattulantien varresta.

Turussa 22. 9.2004

Turun maakuntamuseo
Tutkimusyksikkö
Tutkija



Heljä Brusila

TURKU, HALINEN
Ulkoilureitti
Liite raporttiin
22.9.2004
(ei mitakaavassa)

